

en wor-
zag men
vrij, zijn
s immer
toew en
ren niet
ger het
blèrend
honderd-
groeide
voort in
e, en de
wagierig-
t, bereikt
nenkomst
angen....
e officier
anden en
vergeten.
nog eens
te geven.
or ik mijn
voel mij
Ik vind
ook al
n blèrend
of „een
boven een
moet geen
ook geen
vorspillen.
Socialisti-
eens aan
omsten —
bijn zijn
beginnen

en gelij-
e voor zijn
or dat van
ot een ont-
f loopt nu
grijp je nu
lwaas bent.

gedrag van
ter navol-
originele
ting. Daar-
e eens. Ik
dging, maar
n, dat zon-
ld worden.
disatie gaat
der lokmid-
nder brood,
elden, hout-
ar met die
zijn natuur-
visch wordt
niet zonder
sen in eene
voorste rijn
ret vonkend
lijken avond,
is luisterden
geduld wilde
i tot rust te
De jongens
hien de gym-
kwamen op
vredogen. En
ielen!
ending in de
geleerde pole-
den bediende
n noch Chris-
erstboom, een
muzieknum-
sus, ja... een

waarbij men
lood aanpunt
al niet onder
en zullen zeg-
it den boozel!
gebruiken van
zijn, evenzoo
roerend gebed,
in zijn Davids
zondige Israël
oor den mond
deren van mij
zonde. Daarbij
vaar voor ont-
is dan bij de

t nadruk wor-
ldelen op zich-
neer zij voort-
omis-zucht, be-
lf te vestigen,
de worden ge-
is het de liefde
duizend reime
liefde anders
Hij Zijn volk
de Heere Jezus
ens onder hare

vleugels lukt? Heeft Hij Zijne discipelen niet uit-
gezonden in den dienst der lokkende liefde?

Zie, bij deze dingen is het meer een quaestie
van mentaliteit dan van logica, meer van aandrif
dan van inzicht. Als wij instemmen met de ge-
dachte:

Och wisten toch de menschen
Hoe het bij Jezus is!

dan zullen wij altijd naar nieuwe middelen zoeken,
om het oog der schare op den Heiland te richten.
De liefde maakt vindingrijk. En wat de liefde ge-
heiligd heeft, zult gij...

Wij dat nu zeggen, dat wij alles crakekloos heb-
ben te aanvaarden, wat uit een goede bedoeling
wordt gedaan? Natuurlijk niet! Er is een vorm
van critiek, die elken werker welkom zal zijn,
n.l. de critiek die zegt: „Gebruik dat middel niet,
want hier hebt gij een doeltreffender!" Zulke cri-
tek is beter dan 'n onverschillig-alles-maargoes-
vindert.

Zulke critiek is echter zeldzaam. Op het gebied
der herkerstening of evangelisatie loopt men tel-
kens gevaar iets anders te doen dan broeders
zich hadden voorgesteld, juist omdat zij zich in
den grond der zaak heeltemal geen voorstelling
gemaakt hebben. Omdat de afval der tienduizenden
voor hen geen zaak van „kopzorg" noch „hartzeer",
geen „bronwel van tranen" als bij Jeremia is ge-
worden. Daarom komen zij bij elke nieuwe poging
lijngs aangeloppeeten op hunne geliefde stokpaard-
jes om te verhinderen, dat door die wilde door-
dravers eene catastrofe word aangericht. Altijd
zijn zij bang, dat men te hard van stal zal gaan.
Neen, dan moet men de stokpaardjes hebben! Een
stokpaardje verdwaalt nooit, gaat nooit op hol,
glijdt nooit uit, hinnikt nooit onbehoorlijk, verge-
loopteert zich nooit en... komt nooit vooruit.

Er is een heel stamboek van zulke stokpaardjes!
Zoo zei onlangs een Herv. predikant tot een evan-
gelist: „Ik kan mij den Heere Jezus niet voor-
stellen „met een zangkootje om zich heen". Ietwat
ondeugend gaf deze ten antwoord: „Ik kan mij geen
dominee voorstellen, in wiens schaduw de kranken
worden genezen." De Heere Jezus beschikte over
goddelijke krachten. Zijne genezingswonderen maak-
ten Hem ruchtbaar door het gansche land. Nooit
sprak een mensch zooals deze mensch. Ja, Zijne
heilige persoonlijkheid was (en is!) op zichzelf
een wonder. Dat geweldige onderscheid moeten
wij steeds in het oog houden. Daarbij zegt de uit-
drukking: „Ik kan mij den Heere Jezus niet voor-
stellen..." absoluut niets. Als het God behaagt
had Zijn Zoon in de 20e eeuw in de wereld te
zenden, zou Hij anders gekleed zijn geweest en
zich van andere uitdrukkingen vormden bediend heb-
ben, dan wij in den Bijbel beschreven vinden.
Hij zou waarschijnlijk in trein en tram hebben
gezezen, ja wellicht een fiets bereden hebben. Dat
alles kunnen en behoeven wij ons niet voor te
stellen. Maar wij moeten daarna dan ook geen
argument ontleenen om dingen te bestrijden, die
ons niet aanstaan.

Een tweede stokpaardje tegen nieuwe methoden
is, dat zij schaden aan de waardigheid van de
kerk.

Och arme. Lezen wij dan niet van Samgar, die
de Filistijnen sloeg met een ossenstok en van Da-
vid, die Goliath met een slinger (egentrad)? De
beledigde waardigheid is in dezen aan de zijde
Goliaths, die uitvalt: „Ben ik een hond, dat gij
tot mij komt met een stók?" Verder lezen wij
van David, die huppelend voor de Ark zijn ko-
ninklijke waardigheid vergeet. Jesaja moet op Gods
bevel maakt en barvoets gaan. (Jesaja 20). Jere-
mia moet zich een juk maken op zijn schouders,
(Jeremia 28). Onder het nieuwe verbond is de
waardigheid in praat en gewaad aan de zijde der
Farizeeën, en Jezus is „de onwaardigste onder de
menschen". „Zie daar een mensch, die een vraat
en wijnzuiper is, een vriend van tollenaars en
zondaren." Aan het kruis sterft Hij den dood der
schande. „Waardiglijk dat evangelie wandelen" is
zich geven, overgeven in liefde aan de wereld.

Het Evangelie heeft geen lokmiddelen nodig,
derde stokpaardje! Volkomen juist. Maar het is
aan ons de lokkende liefde van het evangelie te
verklanken in ons woord en uit te beelden in
onze handelingen, althans iets uit te munten van
den onnaspeurlijken goudschat des evangelies.

Wij moeten wel werken, maar met stille trom....
Stokpaardje no. vier! Prachtig. Met stille trom
neemt een geslagen leger den terugtocht aan. Met
stille trom pakt een beuzensnijder bij nacht zijne
biezen. Met stille, omfloerste trom trekt de lijk-
stoet voorbij. Laat de dooden hunne dooden be-
graven, maar gij... ga henen, verkondig het ko-
ninkrijk Gods!

Naar het abattoir met de stokpaardjes!

N. B.

UIT HET POLITIEKE EN SOCIALE LEVEN.

Uit het Parlement.

De verschillende beslissingen, die reeds bij de
grondwetsherziening genomen zijn, zijn niet allen
bevredigend. Meer dan een artikel gaat lijnrecht
tegen onze wenschen in, en het is opmerkelijk,

hoe op meerdere punten onze anti-revolutionaire
club alleen stond, en met name de Roomsche
Kamerleden zich verboden met de linksche
partijen. Ik noem slechts de quaestie van het
vrouwenkiesrecht, en de poging om op de bezoldi-
ging der Kamerleden twee ton uit te sparen, en
ieder in onzen kring gevoelt, dat dit „getrennt mar-
chieren en getrennt schlagen", niet bevorderlijk kan
zijn aan het voortbestaan en den bloei der coalitie.
Het is zeer te betreuren, dat in zulk een gewichtige
aangelegenheid, als de grondwetsherziening, de
rechterzijde niet als één man tegen links den strijd
voert, en dat ook thans weer, evenals bij de be-
handeling van de onderwijswet, zoo weinig met
onze anti-revolutionaire wenschen is gerekend.

Een dergelijke ervaring stemt niet prettig.

Zij verlevendigt de gedachte aan een isolement.

Zij vernedert bij ons volk de sympathie voor
dit kabinet, en zij dringt ons er toe het Centraal-
Comité op het hart te binden: eisch toch voor
verdere samenwerking waarborgen en nog eens
waarborgen, en laat niet vallen de voorwaarde, dat
het werkprogram van het kabinet zich nauw aan-
sluitte bij ons program van beginselen en program
van actie.

Toch was er een lichtpunt.

En een van bijzondere beteekenis.

In de beslissing omtrent de voorstellen van mi-
nister van Dijk stonden de drie rechtsche partijen
schouder aan schouder, en zelfs de meest anti-
militaristisch gezinden onder de Roomschen ble-
ven dezen bewindsmann trouw. Alle Kamerleden
van rechts waren tegenwoordig, en hebben bewee-
zen, dat wanneer het moet, en de nood rijpt, de
eenheid best te vinden is, en de coalitie haar
beteekenis nog niet heeft verloren.

Wat de minister van oorlog verdiende.

Hij is een man van stavast.

Een echte Fries, die „rucht en sijncht" voor
geen linksch kabaal, en geen gemodder van den
Vrijheidshond, en evenmin voor de zoogenaamde
democratie van Van de Laar, of de bezwaren van
Staalman uit den weg gaat, doch weet wat hij
wil, en van zijn standpunt geen dumbreed is ge-
weken. En het deed zoo goed, dat hij durfde te
spreken van den nationalen plicht van Godswege
ons opgelegd, om land en volk te verdedigen, en
geen stap uit den weg ging voor de oneerlijke
ontwapeningspropaganda, die met de hoogste be-
lang van ons volk speelt.

Aan zulke mannen hebben we behoefte.

Aan mannen, die hun taak zien en verstaan
als een roeping Gods, en minister Van Dijk kan
er verzekerd van zijn, dat ons anti-revolutionaire
volk hem vertrouwt, en dankbaar is voor zulk een
bewindsmann.

Wat moeten de Vrijheidshonders zich schamen!
Waar is de glorie der oude liberale partij?

Het is wel een snelle afloop als der wateren.
Nu nadert het Kerstrees.

De algemeene principiële beschouwingen zijn
aangevangen.

Ons Kamerlid Rutgers heeft een krachtig plei-
dooi gevoerd voor de christelijke politiek, en in
een magistrale rede de groote beteekenis van onze
christelijke beginselen uiteengezet.

We zijn hem hiervoor van harte dankbaar.

Zijn bazuin gaf een klaar en zeker geluid.

Het program van het Christelijk-Nationaal Vakverbond.

Het Christelijk-Nationaal Vakverbond heeft het
volgend sociaal-politiek program vastgesteld, waar-
aan ik gaarne een plaats geef.

Zondagsrust.

Krachtige bevordering der Zondagsrust; in het
bijzonder met betrekking tot de openbare midde-
len van vervoer en de publieke diensten.

Onderwijs.

Nadere uitwerking van de gelijkstelling tusschen
openbaar en bijzonder onderwijs, voorzover het
de positie der onderwijzers betreft.

Uitbouw van de regeling der rechtspositie van
het onderwijzend personeel en een beter systeem
van salariering.

Regeling van het leerlingwezen.

Ruime beschikbaarstelling van beurzen voor kin-
deren uit den arbeidersstand, waarvan blijkt, dat
zij aanleg voor hogere studie bezitten.

Publiekrechtelijke regeling van den
arbeid.

Wijziging van de wet op het arbeidscontract,
inzonderheid verplichtend stellen van de naleving
der artikelen 1638 c en d.

Nadere regeling van het collectief arbeidscontract,
waardoor verkregen wordt onder bepaalde voor-
waarden wettelijke sanctie der collectieve arbeids-
overeenkomsten en bindendverklaring der contrac-
ten voor alle bij het bedrijf betrokkenen. Een en
ander ter voorbereiding van een meer omvatten-
de publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie.

Invoering van arbitrage-commissies uit de pa-
troons- en arbeidersvakverenigingen, ter beslec-
ting van geschillen tusschen werkgevers en werk-
nemers met verplichting, dat — behoudens drin-
gende redenen — niet tot staking of uitsluiting
mag worden overgegaan, voordat een geschil bij
zulk een commissie is aanhangig gemaakt en door
deze een uitspraak is gedaan.

Wettelijke Arbeidersbescherming.

Regeling van den arbeidsluur, ook voor vol-
wassenen, in het landbouwbedrijf. Verbod van loon-
arbeid voor kinderen beneden 14 jaar.

Invoering van veiligheidsmaatregelen voor het
landbouwbedrijf met invoering van een landbouw-
arbeidsinspectie.

Spoedige totstandkoming eener bouwveiligheids-
wet.

Zoo ver mogelijke beperking van den loonarbeid
der gehuwde vrouw.

Instelling van loonraden ter vaststelling van mini-
mumloonen voor die bedrijven, waarvoor dit nood-
zakelijk mocht lijken, o.a. voor de huisindustrie.

Sociale Verzekering.

Invoering der Ziektewet-Talma, waarbij de ge-
heele premie ten laste van het bedrijf worde ge-
bracht, en de uitkeering worde bepaald op min-
stens 80 pCt. van het loon.

Invoering van een ziekteverzorgingswet.

Uitbreiding van de ongevallenverzekering tot
landbouw en vischrijf.

Wijziging der Invaliditeitswet, bepaaldelijk van
de loonklassenindeling.

Wettelijke regeling der werkloosheidsverzekering.

Wettelijke regeling der arbeidsbemiddeling.

Moederschapsverzekering.

Instelling van een Rijksfonds voor kindertoe-
slag.

Overheid als Werkgeefster.

Spoedige totstandkoming van de wettelijke rege-
ling der Rechtspositie voor het personeel in publie-
ken en semipublieken dienst.

Een beter systeem van salariering.

Nadere regeling en verbetering der pensioenen.

Regeling van de verlegenvoeding van het perso-
neel in het beheer der publieke bedrijven.

Economische maatregelen.

Strenge keuring van levens- en genotmiddelen
en, voorzover noodig, toezicht op de prijsbe-
palen der eerste levensbehoeften.

Bevordering van de ontwikkeling der economische
hulpbronnen in eigen land en in de koloniën. Waar
het particulier initiatief te kort schiet, of algemeene
volksbelangen door de vrijs bedrijfsuitoefening wor-
den geschaad, worde zoo noodig overgegaan tot
Staatexploitatie.

Winkelsluiting.

Wettelijke regeling der winkelsluiting mede tot
bevordering der Zondagsrust.

Volkshuisvesting.

Ruime steun aan woningbouwverenigingen tot
verbetering der volkshuisvesting.

Steun aan het particulier initiatief ter bevoor-
dering van arbeiders- en middenstandswoningbouw.
Waar het particulier initiatief te kort schiet,
worde door de Gemeentelijke Overheid overgegaan
tot zelfbouw.

Alcoholisme.

Invoering van het stelsel van plaatselijke keuring.
Beperking van den drankverkoop in die gemeen-
ten, waar hij een referendum de verkoop van
alcoholische dranken wordt bestendigd.

Belastingen.

De belasting worde naar draagkracht geheven,
waarbij inzonderheid gerekend worde met de groote
gezinnen.

Geen indirecte belastingen op noodzakelijke ver-
bruiksartikelen.

Later hoop ik dit program, in vergelijking met
het anti-revolutionaire program van actie uitvoe-
riger te bespreken.

K. D.

ONDERWIJS EN OPVOEDING.

Het Christelijk element in de praktijk van ons middelbaar
onderwijs.

V.

Men zal mij, zoowel wanneer ik spreek over
de te kiezen leerstof, als wanneer ik tracht den
ideaal-leeraar te teekenen, kunnen tegenwerpen:
denkt gij, dat een openbare school minder hoge
eischen stelt aan wat zij haar leerlingen voorlegt,
en meent gij heusch, dat er in uw ideaal-leeraar
iets specifiek-christelijks is? En dan moet ik ant-
woorden: neen en toch ja. Ik weet wel, dat er
bij het openbaar onderwijs leeraren zijn, die naar
een dergelijk ideaal streven als de Christen-leeraar.
Zelfs weet ik, dat er zijn, wier levensbeschouwing
rust op christelijken grondslag. Maar wanneer zij
de hoop koesteren de zuurdeesom te zullen wor-
den, die het gansche doeg doortrekt, zijn ze toch
wel wat al te idealistisch. Want niets is er voor
hun verwachting gevaarlijker, dan het gemis aan
contact met hun collega's. Wanneer niet alle do-
centen hun onderwijs baseeren op denzelfden reli-
gieuzen grondslag, is de eenheid van opvoeding
totaal weg. En gebrek aan eenheid, gemis aan een
enkele, consequent doorgetrokken, lijn is inuikend
voor de vorming der jeugd. Wanneer de een af-
breekt, wat de ander moeizaam heeft opgebouwd,
kweekt men twijfelzucht onder de leerlingen. Zij
verliezen hun vertrouwen in hun leeraren, twijfelen
aan de waarde van hun principes en aanvaarden
ten slotte het standpunt, dat hun het meest rofel